

Fővárosi Ítéltábla
8.Pf.20.752/2015/4.

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám:	10/1613-2/2015
Érkezett:	2016 SZEPT 22.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	

FOVAROSI TÖRVÉNYSZÉK 9.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Erkezett	2015 -12- 18
PELDANY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM: TOIRATON:	21720/15

A Fővárosi Ítéltábla a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda (1056 Budapest, Nyáry Pál utca 10., ügyintéző: dr. Karsai Dániel ügyvéd) által képviselt [REDACTED] felperesnek a Balsai Ügyvédi Iroda (1126 Budapest, Beethoven utca 2/b., ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt Miniszterelnökség (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3.) alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. május 18. napján kelt, 64.P.21.720/2015/5. számú ítélete ellen az alperes 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (Huszonötezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki dr. Lázár János Miniszterelnökséget vezető államtitkár 2013. március 22-23-i svájci és a 2013. július 26-27-i olaszországi kiküldetésével kapcsolatban a felperes részére, hogy kikkel folytatott megbeszéléseket az államtitkár az utazások során név és tisztség szerint megjelölve, ki kezdeményezte a találkozókat és miért, mik voltak ezeknek a tárgyalásoknak a témái.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 37.500 forint perköltséget és megállapította, hogy a felmerült 36.000 forint illeték az állam terhén marad.

Az ítélet tényállásában megállapította, hogy dr. Lázár János Miniszterelnökséget vezető államtitkár 2013. március 22-23-án Svájcban, 2013. július 26-27-én Olaszországban hivatalos kiküldetésben járt. A felperes 2015. március 24-én e-mailben kérte az alperest, hogy a kiküldetésekkel összefüggésben adjon választ a következő kérdésekre: 1. Kikkel folytatott megbeszélést az utazások során, közölje a tárgyalópartnerek nevét és tisztségét? 2. Ki kezdeményezte ezeket a találkozókat és miért? 3. Mik voltak ezeknek a találkozásoknak a témái, mi hangzott el ezekről Ön, illetve tárgyalópartnerei részéről ezeken a tárgyalásokon?

Az ítélet előzményként ismertette, hogy a felperes korábbi adatigénylésére az alperes 2014. április 29-én azt közölte, hogy a svájci utazás során az államtitkár egy német állampolgárral a magyar-német, valamint a magyar-orosz üzleti kapcsolatokról tárgyalt, az olaszországi utazáson pedig a svájci illegálisan kivitt magyar pénzeszközökkel kapcsolatosan folytatott megbeszélést.

Az érintett kiküldetésekkel kapcsolatos adatkiadás körében per is volt folyamatban a felek között, melyben a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.162/2014/4-II. számú részítéletével kötelezte az alperest, hogy adja ki az arra vonatkozó adatokat, hogy az államtitkár mely feladatainak végrehajtása érdekében volt szükség az utazásra, mely szállodákban szállt meg a delegáció, szállásköltséget utazásonkénti és szállodánkénti bontásban. A döntés alapján az alperes 2015. május 7. napján tett eleget részben a

kötelezésnek akként, hogy az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 2012/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet (Kormr.) 10. §-ában foglalt pontokba szedett feladat- és hatáskört megjelölte.

A felperes keresetében a 2015. március 24-én megküldött adatigénylésnek megfelelő kérdések megválaszolására kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal védekezett, hogy a kért közérdekű adattal rögzített formában nem rendelkezik és nincs olyan jogszabály, amely ezt számára előírná. Álláspontja szerint a felperesen van a bizonyítás terhe, hogy ezek az adatok léteznek és ha ez sikerre vezet, akkor vizsgálható a megtagadás jogszerűsége. A bírósági kioktatást követően annak bizonyítását vállalta, hogy a kiküldetésekkel összefüggésben kizárólag a 10/2011. (VIII. 4.) MeG államtitkári utasítás rendelkezéseinek megfelelő adatkörnek van birtokában, mely a Miniszterelnökség belföldi és ideiglenes külföldi kiküldetéseivel kapcsolatos kiadások elszámolásáról rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság a keresetet túlnyomó részben alaposnak találta. Döntését az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére és 28. cikkére, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 5) pontjára, 29. § (1) bekezdésére, 31. § (1)-(3), (5)-(7) bekezdéseire alapította.

Megállapította, hogy a felperesi kereset közérdekű adatnak minősülő adatkörre vonatkozik és úgy tekintette, hogy az adatok ebbéli minőségét az alperes nem vitatja, miként az adatigénylés megtörténtét sem. Az elsőfokú bíróság elvetette az alperes azon védekezését, hogy a kért adatok nincsenek a kezelésében, mivel ilyen adatok rögzítését jogszabály nem írja elő. Az államtitkár miniszteri utasításon alapuló feladatának konkrét megjelöléséről szóló tájékoztatás, valamint a kiküldetések engedélyezési folyamata alapján az elsőfokú bíróság úgy találta, hogy ez önmagában feltételezi azt, hogy annak az adatnak a birtokában van az alperes, amely a kereset 1. és 2. pontját képezi. Nyilvánvalónak találta, hogy ilyen minőségű eljárás kizárólag akkor lehetséges, ha az alperes képviselőjében eljáró személy tárgyalópartnere is jogosult az érintett fél képviselőjére és adott feladat- és hatáskörben nyilatkozattételre. Kitért rá, hogy a bíróság jegyzőkönyvbe rögzített álláspontja is az volt, hogy az alperes szabadon dönti el, hogy a perben milyen védekezést terjeszt elő, ugyanakkor az Infotv. 31. § (2) bekezdése alapján bármilyen hivatkozás, amellyel a perben előáll a vonatkozásban a bizonyítás őt terheli. Érvelése szerint a bizonyítási teher felperesre való áthárítása gyakorlatilag a józan ésszel ellentétes, hiszen pontosan azért fordult közérdekű adatigényléssel a közigazgatási szervhez, mert ezen adatokat nem ismeri. A közérdekű adatigénylés teljes ellehetetlenítésével járhatna, ha a bíróság az adatigénylőt kötelezné bizonyításra, hiszen tőle nem várható el, hogy az adatkezelő utasításait, ügymenetét ismerve mondja meg pontosan, hogy egy-egy közérdekű adat hogyan és miképpen keletkezik, kik a felelősök a rögzítés, a kezelés, illetőleg a továbbítás folyamatában.

A jogerős részítélet és az alperesi tájékoztatás alapján az elsőfokú bíróság bizonyítottan látta, hogy az alperes a Miniszterelnökséget vezető államtitkár hivatalos feladat- és hatáskörében történt eljárásával összefüggésben adatot kezel és ilyen adatok a rendelkezésére állnak. A Kúria Pfv.IV.20.389/2013/4. számú eseti ügyben foglaltakat a jelen ügyben nem találta alkalmazhatónak, mivel ott az adatigénylés csak további feldolgozással előállítható, minőségileg új adatkörre vonatkozott. A perbeli esetben azonban az adatkiadási kérelem úgynevezett alapadatokra vonatkozott, mivel a felperes egy konkrét engedélyezési számmal ellátott külföldi kiküldetéssel összefüggésben adatokat kért, amelyek magának az engedélyezési eljárásban a feltételei. Mivel az 1. és 2. kérdésben megfogalmazottak konkrét adatokra vonatkoznak azokra konkrét válasz adható. A 3. kérdés kizárólag a témára vonatkozóan tartalmazott határozott kérelmet, ugyanakkor arra vonatkozó második részét, hogy mi hangzott el a tárgyalásokon a felek részéről nem tekintette határozott adatigénylésre irányuló kérelemnek, mert nem felel meg annak

az elvárásnak, hogy a közérdekű adat megismerése iránti kérelemnek egyértelműnek és határozottnak kell lennie.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a 3. kérdés második részének kivételével adatkiadásra kötelezte az alperest. Végül kitért rá, hogy az alperes által felajánlott bizonyítás a per tárgyaláson kívül esik, és indirekt bizonyításként sem fogadható el arra nézve, hogy az alperes egyébként az adatok felkutatása vonatkozásában kötelezettségének eleget tett, erre tekintettel az alperesi bizonyítási indítványt, mint szükségtelent elutasította.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen a döntés megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

Továbbra is azzal védekezett, hogy a kiadni kért adatokkal rögzített formában nem rendelkezik, azokat nem kezeli és ezért nem tud eleget tenni a kereseti kérelemben foglaltaknak. Ismételten hivatkozott arra, hogy nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, mely a megjelölt adatok elkészítését és rögzített formában való kezelését előírná, kizárólag a 10/2011. államtitkári utasításhoz kapcsolódó mellékletekben feltüntetett adatokat kezeli egy kiküldetéssel összefüggésben, illetve ezen túl az elszámolással kapcsolatos számlák állnak rendelkezésére. Ezért tévesen és kellő indokolás nélkül jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a hatáskör gyakorlásáról adott tájékoztatás, illetve a kiküldetések engedélyezési folyamata önmagában kellő bizonyítékot jelentenek arra, hogy az alperes rögzített formában kezeli az első két kereseti kérelemben megjelölt adatokat. A Kormr. 10. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározottak szerint az államtitkár segíti a Miniszterelnök külpolitikai kérdésekkel összefüggő tevékenységének ellátását, szervezi az ehhez szükséges koordinációt. Ezen feladat végrehajtása érdekében került sor az érintett kiküldetésekre is, amit már a felperes részére korábban küldött tájékoztatás is tartalmazott. Ebből logikailag és ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy az alperesnek szükségszerűen rendelkeznie kell rögzített formában az államtitkár egy adott külföldi kiküldetésével kapcsolatban adattal arra vonatkozóan, hogy a találkozó név és tisztség szerint kivel folytatott tárgyalást, illetve azt ki kezdeményezte.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság részéről a Kúria Pfv.20.389/2013/4.számú határozatában foglaltak értelmezését is. Az adott esetben ugyanis nem az akadályozta az adatigénylés teljesítését, hogy az alperes birtokában és kezelésében lévő adatokból nem készített el egy bizonyos statisztikai adatsort, hanem az, hogy az alperes az új adatsor összeállításához szükséges információkat sem kezeli.

Az alperes a Legfelsőbb Bíróság BH.2010.134. szám alatt közzétett eseti döntésére, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.371/2010/4. számú ítéletére hivatkozva hibásnak találta az elsőfokú bíróság bizonyítási teherrel kapcsolatos tájékoztatását és az e körben tett ítéleti megállapítást is. Álláspontja szerint a törvényszéknek a bizonyításra szoruló tényekkel kapcsolatos tájékoztatása során a felperest kellett volna kioktatnia arról, hogy neki kell igazolnia, hogy a kiadni kért adatok az adatigénylés időpontjában az alperes kezelésében voltak. A bizonyítási teherrel kapcsolatos téves törvényszéki tájékoztatás olyan súlyos mértékben sérti az elsőfokú eljárásnak a Pp. 3. § (3) bekezdésében, 164. § (1) bekezdésében foglalt szabályait, ami megalapozza a határozat hatályon kívül helyezését. Sérelmezte az általa felajánlott bizonyítás elutasítását is, mert az az ügy eldöntése szempontjából releváns lett volna mivel annak lefolytatása alapján kerülhetett volna az elsőfokú bíróság abba a helyzetbe, hogy az ügyben megalapozott határozatot hozzon.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet csak a fellebbezéssel támadott részben bírálta felül, a nem fellebbezett részét – a meghaladó keresetet elutasító rendelkezést, ami a 3. kérdés második részére vonatkozott – nem érintette.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, helytállóan hívta fel az alkalmazandó jogszabályokat, de a döntésével és indokaival a másodfokú bíróság nem értett egyet.

Az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a közérdekű adat kiadása iránti perben az Infotv. 31. § (2) bekezdése szerint az alperesnek kell bizonyítania a megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát, de a bírói gyakorlat egységes abban, hogy azt, miszerint az adatok az alperes birtokában vannak, a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek kell bizonyítania.

Az Infotv. 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésre, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat. A 26. § (1) bekezdése alapján az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

E szabályokból következően az adatkezelő kizárólag a rögzített és ténylegesen a kezelésében lévő közérdekű adatok kiadására köteles. Olyan esetben, amikor az alperes azzal védekezik, hogy a kiadni kért adatokkal nem rendelkezik, az alperes tagadásával szemben a felperest terheli annak bizonyítása, hogy az alperes ténylegesen rendelkezik az adatokkal, mivel nemleges tény nem bizonyítható. Mivel az adatigénylőtől nem várható el, hogy az adatkezelő belső ügymenetéről tudomása legyen, ilyenkor az adatkezelőre vonatkozó szabályok előírásai alapján lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy szükségszerűen keletkeznek-e nála a kért adatok. Amennyiben ez eredményes, úgy az alperes bizonyíthatja, hogy az előírások ellenére mégsem rendelkezik az adatokkal.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán a felperest nem hívta fel a fentiek szerint a bizonyításra, és mellőzte az alperes által felajánlott bizonyítást is, de ez nem indokolta az elsőfokú eljárás megismétlését, vagy a bizonyítás kiegészítését a másodfokú eljárásban, mert arra nem volt szükség a következők miatt.

Az alperes előadása az volt, hogy az utasítás 13. §-a szerint az 5. és a 6. sz. mellékletet kell kitölteni, amikben a kért adatok nem szerepelnek, és nem vitatta, hogy a MeG államtitkári utasítás és annak melléklete szerinti adatokkal rendelkezik.

Az utasítás 5. számú melléklete szerinti Feljegyzésben – többek között – nyilatkozni kell az utazás céljáról, tárgyköréről, a meghívó fél megnevezéséről. A 6. számú mellékletben kiadások, elszámolások szerepelnek, amelyek a jelen perrel érintett adatokkal nem kapcsolatosak. A 13. § (9) bekezdése alapján azonban a kiküldetést követően a küldöttnek a 4. sz. mellékletnek megfelelően útijelentést kell készítenie. A 4. számú melléklet értelmében az útijelentés tartalmazza a kiküldetés célját, témáját, időpontját, helyszínét, a résztvevők körét, a fogadó intézmény nevét, az eredményt, további lépéseket, javaslatokat is.

Mivel az alperesi védekezés szerint az utasításban és mellékleteiben szereplő adatok tekintetében adatkezelő, ezért megállapítható volt, hogy az adatkérésben szereplő adatok közül, a tárgyalópartnerek neve és a találkozások témája (1. kérdés első része és a 3. kérdés első része) a 4. és 5. mellékletekben szükségszerűen szereplő adat, ezekkel az adatokkal az alperesnek rendelkeznie kell az utasítás és a nyilatkozata szerint. Azt, hogy ki kezdeményezte a találkozókat és miért, (2. sz. kérdés), továbbá mi a

tisztsége a tárgyaló partnereknek (1. kérdés második része) arra vonatkozó adatot a mellékletek nem tartalmaznak, ezért azokra vonatkozóan az alperes adatkezelői minősége nem igazolt, és további bizonyítástól sem volt várható más eredmény, ezért arra a felperes kioktatására nem kellett sor kerülni. Mivel ezen adatok kiadására az alperes nem kötelezhető, arra nézve a keresetet el kellett utasítani.

A felperes tehát a tárgyalópartnerek nevét és a találkozások témáját kérhette az alperestől, mint rögzített és ténylegesen kezelésében lévő adatokat, amennyiben azok közérdekű adatok. Nem volt vitás, hogy ezek az adatok az alperes közfeladatának ellátásával összefüggésben jöhettek létre. A tárgyalópartnerek neve azonban nem lehet közérdekű adat, az személyes adat az Infotv. 3. § 2. és 5. pontja értelmében, és nem válik közérdekből nyilvános adattá a 26. § (2) bekezdése alapján és a 27. § (3a) bekezdése szerint sem. A külföldi tárgyalópartnerek személye értelemszerűen e szabályoknak nem felelhet meg. Ezért ezt az adatot az érintett hozzájárulása nélkül nem ismerheti meg a felperes, ebben a részében is el kellett utasítani a keresetet.

Az adatigénylésben szereplő utolsó kérdéses adat, a tanácskozások témája minősül közérdekű adatnak az Infotv. 3. § 5. pontja szerint. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezt az adatot az alperes már közölte a felperessel a korábbi adatigénylés során, amikor tájékoztatta 2014. április 29-én arról, hogy a svájci utazás során egy német állampolgárral a magyar-német és a magyar-országi üzleti kapcsolatokról, az olasz utazás során pedig a svájci illegálisan kivitt magyar pénzeszközökről tárgyalt. Ezért ennek az adatnak a kiadására sem kötelezte az alperest.

A fentieknek megfelelően a Fővárosi Ítéltábla – a fellebbezéssel érintett körben – a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes teljes keresetét elutasította.

Az alperes pernyertességére tekintettel rendelkezett az együttes első- és másodfokú perköltségről, amelynek viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles. Annak összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján, mérlegeléssel állapította meg.

A per az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes, ezért arról rendelkezni nem kellett

Budapest, 2015. december 3.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelesül:
bírósági ügyintéző

